

Bestuurlijk Akkoord

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Vereniging van Nederlandse Gemeenten over vervolgetraject Modernisering GBA

Inleiding

De modernisering van de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) is nodig voor de ontwikkeling van de GBA tot dé basisregistratie voor persoonsgegevens in het landelijk stelsel van basisregistraties. Dit betekent dat alle geautoriseerde instanties 24 uur per dag 'on-line' kunnen beschikken over actuele en betrouwbare persoonsgegevens, dat er een gestandaardiseerde en moderne uitwisseling van berichten plaatsvindt en dat de kwaliteit van de GBA doorlopend wordt gecontroleerd en verbeterd. Hiervoor is in 2004 het programma Modernisering GBA ingericht. In de loop van 2007 is gebleken dat het niet zonder meer mogelijk zou zijn het programma af te ronden. Inmiddels is een aantal onderdelen van het programma operationeel en in gebruik genomen. Vervolgens zijn aanvullende onderzoeken verricht voor het programma Modernisering GBA. De nu voorliggende afspraken dienen als basis voor een gezamenlijk nieuw programma. Zij vervangen alle eerder gemaakte afspraken over de modernisering van de GBA. Het uitgangspunt blijft dat het Rijk en de gemeenten gezamenlijk het programma Modernisering GBA willen realiseren.

Doelstellingen

De Gemeentelijke Basisadministratie Personen is een essentieel onderdeel van het stelsel van basisregistraties, waarover in het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-Overheid (NUP) afspraken zijn gemaakt.

De modernisering van de GBA past in de visie van de overheid op de doelstellingen van de GBA als kwalitatief goede en volledige basisregistratie personen. Om een optimale kwaliteit te bereiken moet de GBA beschikken over (ingebouwde) kwaliteitscontroles op consistentie, terugmelding en verstrekking.

Voor het vervolg van het programma Modernisering GBA zijn in het bijzonder de volgende doelen van belang:

- verhogen van de snelheid van het berichtenverkeer en de toegankelijkheid van de gegevens
- flexibeler en goedkoper aanpassen van de GBA en van burgerzakensystemen
- mogelijk maken van plaatsonafhankelijke dienstverlening door gemeenten
- beter faciliteren van gemeentelijke samenwerking (shared services)
- expliciet toepassen van e-overheidsstandaarden.

Rijk en gemeenten herbevestigen de noodzaak van een gemoderniseerde GBA.

Rijk en gemeenten hebben herbevestigd dat de modernisering van de GBA bestaat uit een centrale verstrekkingenvoorziening (de GBA-V) en een burgerzakensysteem (BZS-Kern en Aanvullende Modules), dat aansluit op de gemeentelijke gegevens- en applicatiehuishouding. Voor het bereiken van de doelstellingen van het programma is tevens het realiseren van een nieuw gegevensmodel (LO 4) van belang. Het realiseren van al deze componenten is aangeduid als 'scenario 2'.

Voor het programma komen het Rijk en de gemeenten de volgende verantwoordelijkheidsverdeling overeen:

- er is een gezamenlijk bestuurlijk commitment voor het gehele programma Modernisering GBA;
- Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is verantwoordelijk voor de aansturing van de programmaorganisatie en is opdrachtgever voor het afronden van de GBA-V (inclusief Moderne Interfaces), het opstellen van LO 4 en het realiseren van BZS-K. Bij de ontwikkeling en bouw van BZS-K stemt het ministerie nauw af met gemeenten en leveranciers, hierbij zal een nader besluit worden genomen of BZS-K decentraal dan wel centraal zal worden gepositioneerd;
- gemeenten investeren in applicaties/aanvullende modules, voor de GBA-processen en voor eigen gemeentelijke processen. Hierbij zijn leveranciers nauw betrokken. Voor het specificeren van het Programma van Eisen voor de aanvullende modules wordt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten binnen het programma mGBA een project ingericht. Inhoud en planning van dit project sluiten aan bij het programma Modernisering GBA.

Beschikbare middelen.

Uitgaande van hun gezamenlijke verantwoordelijkheid, investeren Rijk én gemeenten in de het realiseren van de gemoderniseerde GBA.

Uitgaande van de keuze voor scenario 2, zijnde de uitvoering van het gehele programma, geeft de businesscase de volgende incidentele en structurele kosten aan (alle bedragen in miljoenen €):

Omschrijving	Incidenteel	Structureel	Totaal
Rijk	29,6	19,5	49,1
Gemeenten	20,3	-	20,3
Totaal	49,9	19,5	69,4

Bij de verdeling van de kosten is rekening gehouden met het rapport van KPMG van juni 2008 waarin de verdeling van de verantwoordelijkheden en van de kosten tussen Rijk en Gemeenten is getoetst. Grosso modo betekent dit dat de gemeenten investeren in de aanvullende modules en er voor zorgen dat deze samen met het door het Rijk te ontwikkelen BZS-K worden geïmplementeerd onder aanpassing van de beheerorganisatie op gemeenteniveau.

De structurele kosten voor rekening van het Rijk worden via een kostendekkende exploitatie van het GBA-systeem verrekend. De incidentele kosten vormen de investeringen die nu in het kader van het programma gedaan moeten worden. Rekening houdend met een reële post onvoorzien leidt dit tot de behoefte aan de volgende budgetten:

Omschrijving	Businesscase	Onvoorzien	Totaal
Rijk	29,6	13,2	42,8
Gemeenten	20,3	4,2	24,5
Totaal	49,9	17,4	67,3

Voor de gemeenten geldt de afspraak dat zoveel mogelijk wordt rekening gehouden met het investeringsritme van de gemeenten.

Voor de financiering van de investeringen door het Rijk is in samenhang met de financiering van het programma ORRA (online raadpleegbare reisdocumenten administratie)¹ in goed overleg het volgende arrangement afgesproken:

- met de gemeenten is een schema van uitnamen en aflossingen afgesproken dat voorziet in een uitname uit het gemeentefonds van maximaal € 25,0 miljoen ter medefinanciering van het totale arrangement. Dit bedrag wordt in de periode 2009 tot en met 2012 in verschillende tranches uitgenomen en het totaalbedrag wordt in 2013 of zoveel eerder als mogelijk in het gemeentefonds teruggestort.
Het Ministerie van BZK zal met gebruikmaking van reserves van BZK en BPR, een klein beslag op de BZK-begroting en de leenfaciliteit van het ministerie van Financiën (voor de ORRA), uiteindelijk de investeringen voor het Rijksdeel van het programma mGBA geheel voor haar rekening nemen.
Kenmerkend zijn de afspraken over de financiële governance waarbij partijen regelmatig de voortgang monitoren en de tijdigheid en de omvang van de uitnamen, alsmede van de aflossingen, met elkaar bespreken;
- er wordt een bedrag van maximaal € 11,0 miljoen in het zgn. schommelfonds bij BPR gereserveerd ter financiering van de modernisering. Het Gebruikers Overleg is op 21 januari 2009 akkoord gegaan met deze inzet;
- het nog uit 2008 resterende programmabudget van ca. € 3,6 miljoen wordt teruggestort naar Financiën, maar er kan opnieuw een beroep op de leenfaciliteit van Financiën worden gedaan.

Deze afspraken leveren bij elkaar een voldoende budget op om de investeringen van het Rijk incl. een post onvoorzien af te dekken.

Om een budget te creëren voor de specificatie en standaardisatie van de aanvullende modules van de burgerzakensystemen wordt voor rekening van de Gemeenten een extra uitname uit het gemeentefonds gedaan van ten hoogste € 1 miljoen.

Randvoorwaarden

Voor het afronden van het programma Modernisering GBA zoals hierbij overeengekomen tussen het Rijk en de gemeenten gelden de volgende randvoorwaarden:

- Strakke sturing
Voor het vervolg van het programma is een strakke sturing noodzakelijk. Er zijn maatregelen genomen voor een strakke regie op functionaliteit, geld, tijd en risico's. Het gezamenlijke commitment komt tot uitdrukking in de bestuurlijke structuur van het programma. Twee maal per jaar vindt bestuurlijk overleg plaats. Er komt onder voorzitterschap van de ambtelijk opdrachtgever een Stuurgroep die sturing geeft aan het programma en als voorportaal dient voor het bestuurlijk overleg.
Het programmaplan en de daarin beschreven werkwijzen en procedures dient als marsroute voor het gehele programma;
- Onvoorzien
Over uitgaven ten laste van de post Onvoorzien beslist de Stuurgroep, die beoordeelt of sprake is van werkelijk onvoorzien dan wel van een uitgave die voor rekening van een veroorzakende partij komt, die daarvoor aangesproken kan worden.
- Bestuurlijk draagvlak
Het bestuurlijk draagvlak voor de invoering van de GBA als basisregistratie, de modernisering van de GBA en de ontwikkeling en implementatie van een compleet Burgerzakensysteem behoeft verdere verbetering, zowel bij de afnemers als bij de gemeenten. Daarom zullen de

¹ Een en ander is nog afhankelijk van de Kamerbehandeling van de ORRA die is voorzien voor de zomer van 2009

komende periode door het ministerie van BZK, gemeenten en afnemers gezamenlijk activiteiten worden ontplooid om deze onderwerpen rond mGBA op de agenda te krijgen.

- Samenwerking met leveranciers

Voor het ontwikkelen van het burgerzakensysteem is samenwerking met leveranciers van software essentieel. De informatieverstrekking aan en het overleg met leveranciers zal zo spoedig mogelijk worden hervat;

- GBA en RNI

De gemoderniseerde GBA vormt samen met de Registratie Niet Ingezetenen (RNI), waarin niet in Nederland wonende personen met een relatie tot de Nederlandse overheid staan ingeschreven, de Basisregistratie Personen. Beide registraties sluiten naadloos op elkaar aan en de RNI volgt daarbij de GBA.

- Beheer

Het Rijk beheert het Logisch Ontwerp en het BZS-K. Voor onderhoud en beheer van BZS-K wordt een werkwijze ontwikkeld die overeenkomt met de huidige werkwijze voor het Logisch Ontwerp. Voor de financiering van wijzigingen in het Logisch Ontwerp en/of BZS-K geldt het uitgangspunt 'de veroorzaker betaalt'.

Ondertekening bestuurlijk akkoord

Rijk en gemeenten bekrachtigen met dit bestuurlijk akkoord de gezamenlijke realisatie van de GBA-modernisering en de vernieuwing van de gemeentelijke burgerzaken/GBA-systemen op basis van bovenstaande afspraken.

Van deze afspraken maken tevens deel uit:

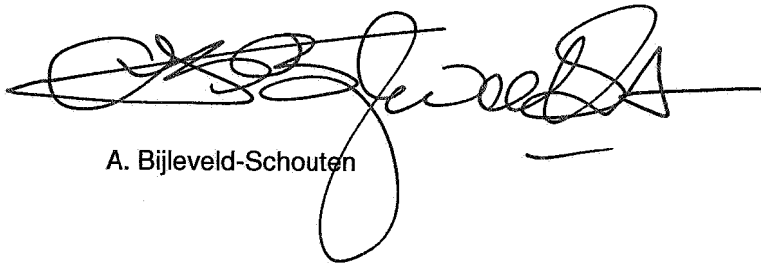
- de definitiestudie
- de business case
- het financieringsarrangement
- het programmaplan²

Rijk en gemeenten zullen al het nodige in het werk stellen om voor de Modernisering van de GBA het benodigde bestuurlijke en ambtelijke draagvlak te realiseren en er een succes van te maken.

Aldus overeengekomen te Den Haag, op 5 maart 2009

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE
ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

VERENIGING VAN NEDERLANDSE
GEMEENTEN

A. Bijleveld-Schouten

A. Jorritsma - Lebbink

² Er is uitgegaan van de volgende versies: definitiestudie, versie 1.8, december 2008; business case, versie 2.5, december 2008, incl. financieel model, versie 2.0; financieringsarrangement, versie van 16 februari 2009; programmaplan, versie 0.92, 25 februari 2009